

Kasper Jørgensen og Rebekka Falsing

Personer med lav indkomst har højere risiko for demens

Mennesker med lav indkomst har højere risiko for at udvikle demens end mennesker med høj indkomst. Det kan tyde på en social ulighed i det danske sundhedssystem, konkluderer et nyt dansk studium.

Din indkomst har tilsyneladende indflydelse på, hvor stor risiko du har for at udvikle demens. Samtidig kan andre faktorer spille ind.

Personer med en høj indkomst har lavere sandsynlighed for at få en stillet en demensdiagnose. Og hvis de bliver diagnosticeret med en demenssygdom, sker det ofte på et tidligere tidspunkt i sygdomsforløbet end mennesker med lav indkomst. Det tyder på en social ulighed i udredningen af demens i Danmark, konkluderer en dansk forskergruppe.

De har studeret data vedr. i alt 10.200 førstegangshenviste patienter, deres socioøkonomiske status og sammenhængen med demensdiagnoser. Patienterne blev delt i tre lige store grupper baseret på deres husstandsindkomst.

Data til studiet er trukket fra Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens (DanDem) i perioden januar 2017 til december 2018 og er sammenholdt med oplysninger fra Danmarks Statistik om patienternes årlige husstandsindkomst. Patienternes gennemsnitsalder var 75 år.

I studiet kunne forskerne konstatere en signifikant forskel mellem højindkomstgruppen på den ene side og mellem- samt lavindkomstgruppen på den anden side.

Højindkomstgruppen havde en signifikant lavere sandsynlighed for at blive diagnosticeret med en demenssygdom efter udredning end personer i lavindkomstgruppen (odds ratio 0,65; 95 % konfidensinterval 0,55-0,78). Der var også relativt flere i lavindkomstgruppen, som havde demens i moderat eller svær grad på diagnostetidspunktet.

Folk med lavere indkomst får simpelthen oftere stillet en demensdiagnose og typisk senere i deres sygdomsforløb end folk med høj indkomst. Forskergruppen foreslår derfor, at offentlige sundhedskampagner i højere grad bør målrettes personer i lavindkomstgruppen med henblik på at styrke tidlig opsporing og behandling af demens i denne gruppe.

Andre faktorer kan spille ind

I det aktuelle studie bliver husstandsindkomst anvendt som en slags erstatningsvariabel (en *proxy*) for socioøkonomisk status. Man kunne også have valgt at fokusere mere på betydningen af faktorer som uddannelsesniveau og samlivsstatus, der hænger nøje sammen med indkomst.

I højindkomstgruppen har 35 % af deltagerne et højt uddannelsesniveau – det vil sige en sammenlagt skolegang og uddannelse på 15 år eller mere - mens det i lavindkomstgruppen drejer sig om kun 5 %.

I højindkomstgruppen er 67 % deltagerne samboende med en ægtefælle eller partner, hvilket kun gælder for 38 % af deltagerne i lavindkomstgruppen. Både et højt uddannelsesniveau og en status som samboende udgør ifølge befolkningsundersøgelser beskyttende faktorer mod udvikling af demens.

Gå til lægen

Veluddannede personer har formentlig større viden om sundhed og sygdom, herunder demens, end personer med ingen eller kort uddannelse, og de veluddannede er måske mere opmærksomme på tidlige symptomer og mere tilbøjelige til at søge lægehjælp.

Tilsvarende er der større sandsynlighed for, at personer, der er samboende med en ægtefælle eller partner, bliver gjort opmærksom på tidlige demenssymptomer, end personer, der bor alene. Det er således en mulighed, at forklaringen på de observerede forskelle i diagnosticering ikke primært skyldes økonomiske forskelle mellem grupperne, men også afspejler markante forskelle i uddannelsesniveau og samlivsstatus.

Begge faktorer kan have betydning for, hvordan eventuelle sundhedskampagner med henblik på tidlig opsporing bør tilrettelægges.

DanDem

Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens (DanDem) blev etableret i 2016 for at styrke dokumentationen vedrørende kvaliteten af den udredning, der foretages ved danske demensudredningsenheder.

DanDem indeholder bl.a. oplysninger om, hvorvidt en person, der er henvist til demensudredning, får en demensdiagnose, datoen for diagnosen samt graden af kognitiv svækkelse på diagnostetidspunktet.

[Læs mere om DanDem her](#)

Petersen JD, Wehberg S, Packness A, Svensson NH, Hyldig N, Raunsgaard S, et al. Association of Socioeconomic Status With Dementia Diagnosis Among Older Adults in Denmark. *JAMA Netw Open*. 2021;4(5):e2110432

[PubMed](#)

Oprettet: 17. juni 2021